

Prof. Dr. Cahit TALAS (1917 - 14 Ekim 2006)

ADD'nin 9 numaralı kurucu üyesi Prof. Dr. Cahit TALAS, Türkiye'de sosyal politika bölümlerinin kurulmasına öncülük etti.

Yaşamı ve Yapıtları

1917'de Trabzon'da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Trabzon ve Ordu'da tamamladı. Siyasal Bilgiler Fakültesini 1938 yılında bitiren TALAS, doktora derecesine İsviçre'de "La Legislation du Travail Industriel en Turquie" başlıklı çalışmasıyla 1947'de hak kazandı. Bir süre Maliye ve Çalışma bakanlıklarında çalışan TALAS, Siyasal Bilgiler Fakültesinde göreve başladığı 1953'te "Sosyal Güvenlik ve Türkiye'de İşçi Sigortaları" adlı çalışmasıyla doçent, 1958'de ise profesör oldu. 2 Mart 1961 – 25 Ekim 1961 tarihleri arasında Kurucu Meclis Bakanlar Kurulu Üyesi olarak görev yaptı. Cemal GÜRSEL'in 30 Mayıs 1960'ta kurduğu 24. hükümete (I. Gürsel Hükümeti) Çalışma Bakanı olarak atandı. Cemal GÜRSEL'in kurduğu 25. hükümette (II. Gürsel Hükümeti), 2 Mart 1961'de yapılan değişiklikte yeniden Çalışma Bakanı oldu. İki dönem de Siyasal Bilgiler Fakültesi Dekanlığı yapan TALAS, 12 Eylül 1980 askeri müdahalesinin ardından 1983'te emekliye ayrıldı.

Türkçe ve Fransızca yayımlanmış çok sayıda kitabı ve incelemeleri ile çevirileri bulunan TALAS, Türkiye'de sosyal politika bölümlerinin kurulmasına da öncülük etti. Bu bölümler, daha sonra Yükseköğretim Kurulu kararıyla "Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri" adını aldı. Cenevre'deki öğrencilik yıllarından başlayarak öğrenci, bilimci ve siyaset adamı olarak birçok kitle örgütünde kurucu üye, yönetici ve üye olarak görev yapan TALAS, 1990'ların ilk yarısı boyunca Kültür Bakanlığının desteğiyle Tarih Vakfı'nın yayımladığı üç ciltlik "Türkiye Sendikacılık Ansiklopedisi"nin hazırlanmasında, Danışma Kurulu ve Yayın Kurulu Başkanı olarak çalıştı. 1989'da Atatürkçü Düşünce Derneği Kurucuları arasında yer aldı. TALAS, Ankara'daki evinde kalp yetmezliği nedeniyle 14 Ekim 2006 Cumartesi günü vefat etti.

Bulunduğu Başlıca Görevler

- 1938 Maliye Bakanlığı memuriyeti
- 1948 Çalışma Bakanlığı Araştırma Kurulu Raportörü
- 1952-1983 Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Görevlisi
- 1954-1960 Prof. Fadıl Hakkı Sur ile birlikte Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Muhabir Üyeliği
- 1960-1965 Uluslararası Çalışma Örgütü Türkiye Muhabir Üyeliği
- 1960-61 dönemi kabinelerinde Çalışma Bakanlığı
- 1961-66 Merkez Bankası İdare Meclisi üyeliği
- 1966-68 Ankara Üniversitesi Öğretim Üyeleri Sendikası Başkanlığı
- Sosyal Demokrat Parti kuruculuğu
- 1950-1983 Birleşmiş Milletler Türk Derneği Başkanlığı ve sonrasında Onursal Başkanlığı
- Birinci İnsan Hakları Derneği Başkanlığı
- Türk Kooperatifçilik Derneği yönetim kurulu üyeliği

- Türk Ekonomi Kurumu yönetim kurulu üyeliği
- Türkiye Sendikacılık Koleji üyesi
- Mülkiyeliler Birliği Derneği üyesi
- Türk Hukuk Kurumu üyesi
- İnsan Hakları Derneği ve Atatürkçü Düşünce Derneği kurucu üyelikleri
- Cumhuriyet Halk Partisi üyesi

Yayınları

- La législation du travail industriel en Turquie (préface par Antony Babel), Imprimerie centrale, Genève. 1948 (272 s.)
- Tam Çalıştırmayı Sağlamaya Matuf Milli ve Milletlerarası Tedbirler (çeviri), Ankara, 1952
- Sosyal Güvenlik ve Türk İşçi Sigortaları, Ankara, 1953
- İşsizlikle Mücadele (çeviri) İş ve İşçi Bulma Kurumu Yayınları, No. 14, Ankara, 1953
- Avrupa Memleketlerinde Kira Politikası (çeviri), AÜSBF Yayını, No. 43-25, Ankara, 1954
- İçtimai İktisat Dersleri, AÜSBF Yayını, No. 46-28, Ankara, 1955, (431 s.)
- Yeni Zamanların İktisat Tarihi (1890-1939) (çeviri), AÜSBF Yayını, No. 56-68, Ankara, 1956 (286 s.)
- İş Müfettişlerine Rehber (Çeviri), Çalışma Bakanlığı Yayını No. 1, Ankara, 1956 (112 s.)
- Sendika Hürriyeti, AÜSBF Yayını, No. 72-54, Ankara, 1957 (54 s.)
- Türkiye Cumhuriyetinde Sosyal Politika Meseleleri (1920-1960), Türk İktisadi Geliştirmesi Araştırma Projesi, No. 1, SBF Maliye Enstitüsü, Ankara, Mayıs 1960 (48 s.)
- İçtimai İktisat, Gözden Geçirilmiş ve Yenilenmiş 2. Baskı, AÜSBF Yayını, No. 40, Ankara, 1961 (541 s.)
- Türkiye'de Sendikacılık Hareketi ve Toplu Sözleşme (İktisadi Yönleriyle) (Sait Dilik ve Alpaslan Işıklı ile birlikte), Türk İktisadi Gelişmesi Araştırma Projesi, No. 18, SBF Maliye Enstitüsü, Ankara, 1965 (192 s.)
- Sosyal Politika, Birinci Kitap: Sosyal Politikaya Giriş ve Tarihsel Gelişim, Yenilenmiş 3. Basım, Ankara, 1967 (247 s.)
- Sosyal Ekonomi (İşçilerin Geliri, İşsizlik, İşçi ve İşveren İlişkileri, Sosyal Güvenlik, Yönetime Katılma), Gözden Geçirilmiş ve Yenilenerek Genişletilmiş 4. Baskı, S Yayını, No. 5, Ankara, 1976 (728 s.)
- Ekonomik Sistemler, Doğan Yayınevi, Gözden Geçirilmiş 3. Baskı, Ankara, 1977(423s.).
- Toplumsal Politikaya Giriş, S Yayınları, Ankara, 1981.
- Bir Toplumsal Politika Belgesinin Yorumu. Toplumsal Anlaşma. AÜSBF Yayını, No. 488, Ankara, 1982 (51 s.)
- Sosyal Ekonomi (İşçilerin Geliri, İşsizlik, İşçi ve İşveren İlişkileri, Sosyal Güvenlik, Yönetime Katılma), Gözden Geçirilmiş 6. Baskı, S Yayını, No. 5, Ankara, 1983 (462 s.)
- Toplumsal Politika, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara, 1990 (224 s.)